

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven – Oslo Drosjeeieres Innkjøpslag SA

1. Innledning

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold («åpenhetsloven») trådte i kraft 1. juli 2022. Oslo Drosjeeieres Innkjøpslag SA regnes som en «større virksomhet» og er derfor omfattet av åpenhetsloven, jf. § 2 og § 3.

Etter åpenhetsloven § 4 skal de virksomheter som er omfattet av loven utføre aktsomhetsvurderinger med formål om å identifisere faktiske og mulige negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Etter lovens § 5 skal resultatene fra aktsomhetsvurderingene offentliggjøres gjennom en årlig redegjørelse.

Dette dokumentet inneholder en redegjørelse for ODI aktsomhetsvurderinger og oppfølgingen av disse. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger er en kontinuerlig prosess. I tiden fremover vil vi fokusere på å styrke våre systemer for å innhente relevant informasjon fra alle våre leverandører. Dette vil gjøre oss bedre rustet til å iverksette tiltak for å stanse, forebygge eller redusere eventuell negativ påvirkning. ODIs virksomhet er av en slik karakter at det vil være mulig å bytte ut leverandører der det avdekkes negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og der dette ikke rettes etter dialog med leverandøren.

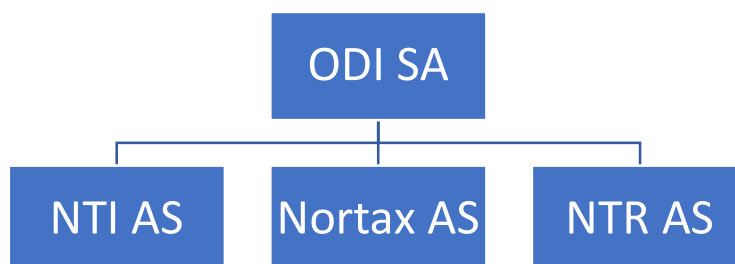
2. Nærmere om virksomheten og forholdet til åpenhetsloven

ODI SA er et samvirkeforetak som er eid av 1581 drosjeeiere og tidligere drosjeeiere i Oslo og Akershus. Selskapet ble stiftet i 1919, og har i mer enn 100 år vært en viktig aktør i drosjenæringen i Oslo og Akershus. Tidligere drev ODI i betydelig grad med eget innkjøp av varer for videresalg. Dette er, med unntak av innkjøp av drivstoff, avviklet og erstattet med innkjøpsavtaler.

Som samvirkeforetak skal selskapet tilrettelegge for gode tjenester til drosjenæringen. Dette er et grunnleggende premiss for innkjøpsavtaler, samt for forvaltningen av konsernets eiendommer. ODI skal være en viktig aktør for å bidra til verdiskaping i drosjenæringen, og selskapets verdier skal forvaltes slik at disse kommer medlemmene til gode.

De som kan bli medlemmer i ODI, er drosjeeiere som er tilsluttet nærmere bestemte drosjesentraler i Oslo og Akershus. Virksomheten er todelt; forvaltning av innkjøpsavtaler for medlemmer, og eiendomsdrift, herunder drift av bensinstasjon som har franchiseavtale med Circle K.

ODI-konsernet er organisert slik:

- Norske Taxieieres Innkjøpslag AS (NTI) er et datterselskap som er 100% eid av ODI SA. Selskapet organiserer innkjøpsavtaler for drosjeeiere som ikke er eller kan bli medlemmer i ODI, og skal gi disse drosjeeierne tilgang til gunstige innkjøpsavtaler.
- Norges Taxi Regnskap AS (NTR) er et regnskapsfirma som bistår drosjeeiere i Oslo og Akershus. ODI AS eier 80% av aksjene i NTR. Selskapet har 6 ansatte og egen daglig leder
- Nortax AS er et eiendomsselskap som eier eiendommen Spireaveien 18 i Oslo. ODI eier 98% av aksjene i Nortax AS.

Det er ingen av selskapene i konsernet som alene er omfattet av definisjonen av «større virksomhet» i åpenhetsloven § 3. Samlet har imidlertid konsernet en omsetning og balansesum som innebærer at konsernet omfattes av åpenhetsloven.

ODI har en liten administrasjon som består av 4 ansatte inkludert daglig leder, som utfører 4 årsverk.

2.1 Nærmere om eiendomsvirksomheten

ODI eier eiendommen Trondheimsveien 100/Dælenenggata 4, og eiendommen Nils Hansens vei 15. Nortax eier eiendommen Spireaveien 18. Alle eiendommene ligger i Oslo.

Lokalene i Spireaveien 18 og Nils Hansens vei 15 er utleid til aktører tilknyttet drosjenæringen, mens lokalene i Trondheimsveien 100 har mer varierte leietakere. En betydelig del av lokalene i Trondheimsveien 100 er utleid til Oslo Taxi AS. Gjennomgående for utleievirksomheten er at det leies ut større næringslokaler på langsiktige avtaler til veletablerte virksomheter.

2.2 Nærmere om innkjøpsavtalene

ODI og NTI har en rekke innkjøpsavtaler som medlemmene kan benytte seg av. De største innkjøpsavtalene er med If og Circle K, og skal gi medlemmene tilgang til gode vilkår på innkjøp av forsikring og drivstoff/strøm. ODI og NTI har en rekke andre innkjøpsavtaler som medlemmene kan benytte seg av. Felles for innkjøpsavtalene er at avtalen inngås direkte mellom drosjeeieren og det aktuelle selskap, og at drosjeeieren får en rabatt som følge av medlemskapet i ODI eller NTI.

2.3 Nærmere om driften av bensinstasjonen på Bryn

På eiendommen Nils Hansens vei 15 på Bryn er det en bensinstasjon der hoveddelen av kundene er tilknyttet drosjenæringen i Oslo og Akershus. Bensinstasjonen har franchiseavtale med Circle K. Innkjøp av bensin og diesel skjer gjennom Circle K. Innkjøp av øvrige varer skjer, med noen mindre unntak, gjennom Circle K sine innkjøpsavtaler.

2.4 Nærmere om driftskostnader og innkjøp

ODI med datterselskaper er en liten virksomhet. Med unntak av Norges Taxi Regnskap, har alle selskapene i virksomheten samme organisasjon og daglige ledelse. Alle innkjøp, all utleie og alle innkjøpsavtaler koordineres gjennom samme administrasjon.

For innkjøp av varer og tjenester legges det vekt på å ha så få leverandører som mulig, og slik at langsiktige relasjoner til leverandørene vektlegges.

Mer enn 50% av ODIs samlede driftskostnader er innkjøp av bensin og diesel fra Circle K. Ser man på driftskostnader fratrukket lønn og avskrivninger utgjør innkjøp av bensin og diesel fra Circle K nesten 70% av alle konsernets driftskostnader.

Av øvrige innkjøp, er kjøp av strøm og fjernvarme de største postene, etterfulgt av kommunale avgifter og eiendomsskatt, samt diverse håndverkertjenester og renhold i forbindelse med vedlikehold av selskapenes eiendommer.

3. Ansvarlig forretningsvirksomhet – visjon, forretningside, og verdier

ODIs visjon er at vi skal være drosjenæringens foretrukne leverandør av produkter og tjenester som er sikre, troverdige og miljøvennlige.

ODIs forretningsidé er at vi skal selge og formidle produkter og tjenester etterspurt av drosjenæringen i Norge som styrker næringens lønnsomhet og troverdighet.

ODIs verdier er; tett på, troverdig, profesjonell.

ODI er en del av en drosjenæring i stor endring, og der rammevilkår og arbeidsvilkår er under press. Dereguleringen av drosjenæringen 1. november 2020 medførte store endringer, der kontrollen med aktørene i næringen har blitt mer krevende. ODI skal gjennom våre innkjøpsavtaler, og på annen måte, søke å bidra til at våre medlemmer kan opprettholde stabile og gode arbeidsvilkår for sine ansatte, og levere stabile, forutsigbare og gode drosjetjenester til publikum.

ODIs innkjøp gjøres i stor grad med et fåtall store leverandører. Dette er virksomheter som omfattes av åpenhetsloven og som selv utfører aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer.

Vi ser at Circle K, som er vår hovedleverandør, har retningslinjer både internt og for leverandører for å sikre arbeidsmiljø, HMS og miljø, og at Circle K foretar risiko- og aktsomhetsvurderinger basert på OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Det samme gjelder andre leverandører, som leverandører av fjernvarme og strøm. Hensett til disse leverandørenes størrelse og samfunnsansvar, vil ODI ikke prioritere disse leverandørene i vårt oppfølgingsarbeid, og vi bruker deres aktsomhetsvurderinger som grunnlag for våre egne.

Det følger av ODIs visjon, forretningside og verdier at ODIs virksomhet skal være profesjonell og troverdig, og støtte opp under drosjenæringens renommé. De styrende dokumentene er vedtatt av styret i ODI, og følges opp operativt av selskapenes daglige ledelse.

ODI legger vekt på å inngå avtaler med velrenomerte og veletablerte selskaper for leveranser av varer og tjenester, selv for mindre innkjøp. Det innebærer at de langt fleste av de selskapene vi kjøper varer og tjenester fra, er omfattet av åpenhetsloven. For å sikre at alle virksomheter følges opp på en god måte, vil det bli utarbeidet egne retningslinjer som et sett standardvilkår som ODI vil benytte ved innkjøp. Vi legger opp til at alle våre leverandører må forplikte seg til å overholde disse retningslinjene for å kunne levere varer eller tjenester til ODI. Retningslinjene skal sikre at hensynet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold blir overholdt av alle våre leverandører.

Selskapene i ODI-konsernet har interne rutiner for HMS og risikostyring som innebærer at vi kartlegger risiko og iverksetter tiltak der det er nødvendig for å sikre at hensynet til HMS for arbeidstakerne ivaretas.

4. Faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser

ODI anerkjenner vårt ansvar for å fremme og overholde grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. ODI kartlegger alle sine leverandører og forretningsforbindelser, og foretar løpende vurderinger knyttet til risiko for faktiske og potensielle negative konsekvenser for

grunnleggende menneskerettigheter knyttet til vår forretningsvirksomhet, leverandørkjede eller forretningsforbindelser.

Som nevnt ovenfor, har ODI et begrenset antall leverandører, og ca. 70% av våre innkjøp, skjer fra en leverandør. Dersom leverandør av strøm, fjernvarme og kommunale avgifter inkluderes, omfatter dette ca. 78% av våre innkjøp. Alle disse leverandørene omfattes som nevnt selv av åpenhetsloven.

Basert på våre aktsomhetsvurderinger, innebærer ODIs virksomhet begrenset risiko for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og andtendige arbeidsforhold.

Når det gjelder potensiell negativ påvirkning for grunnleggende menneskerettigheter og andre arbeidsforhold, har vi identifisert at den største risikoen knytter seg til anskaffelse av håndverkertjenester, særlig med tanke på anstendige lønns- og arbeidsvilkår for ansatte i byggenæringen. Vi vil derfor utarbeide egne retningslinjer som et sett standardvilkår som ODI vil benytte ved innkjøp.

ODI har ikke avdekket faktiske negative konsekvenser for menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold blant våre leverandører. Vi har heller ikke mottatt informasjon fra eksterne kilder som viser til konkrete hendelser eller generell bekymring for ovennevnte.

5. Iverksettelse av egnede tiltak

Virksomheter skal iverksette tiltak for å håndtere negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Muligheten for å forebygge negative konsekvenser før de inntre, er en viktig del av aktsomhetsvurderingene.

En overordnet analyse av ODIs virksomhet viser at vi har få og store leverandører der åpenhetsloven er ivaretatt. Dette er gjennomgått ovenfor. Disse prioriteres som nevnt ikke i det videre arbeidet.

Videre viser analysen av leverandører, at utover leverandører av drivstoff og varer til bensinstasjonen, strøm/fjernvarme og offentlige avgifter, så utgjør leverandører av ulike typer håndverkertjenester en betydelig del av ODIs leverandører. Her har vi allerede et sterkt begrenset antall leverandører for å ha en tett og god relasjon med leverandørene. Vi vil i 2023 prioritere å utarbeide rapporteringsrutiner som leverandørene av håndverkertjenester skal overholde, for å dokumentere at disse virksomhetene overholder de retningslinjer som vi vil fastsette for våre leverandører. Dersom vi etter mottatt dokumentasjon, ikke kan være trygge på at grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er ivaretatt, vil ODI søke å påvirke leverandøren slik at eventuelle brudd repareres. Dersom det ikke fører frem, vil kontraktsforholdet kunne bli avsluttet.

For de som ønsker ytterligere informasjon, kan ODI kontaktes på kontakt@odi.no.